

Historik – information om ändringar i vägledningen 2004:8 EU-familjeförmåner

I denna bilaga lämnas en kort beskrivning av de sakliga ändringar som gjorts i vägledningens olika versioner. De olika versionerna presenteras i fallande kronologisk ordning – dvs. den senaste ändringen redovisas först.

Version	Beslutsdatum	Kapitel, avsnitt eller bilagor som ändrats
13	2018-09-27	Vägledningen har fått en helt ny struktur där kapitel och avsnitt har flyttats. Det har också tillkommit nya kapitel, avsnitt och rubriker. Vägledningen har också förtydligats med anledning av ny tillämpning, rättspraxis och inkomna ARS-frågor.
12	2018-02-23	Sammanfattning, Läsanvisningar 1.1.1, 3,3, 4.3, 5.3.1, 6.4, 7, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 11.7.2, 11.7.3, 12.1 och 12.6.5. Källförteckning
11	2017-05-22	3.2.1, 6.3, 6.3.1, 6.4, 6.5, 8.3, 8.3.1, 10.2, 11.4, 11.4.1, 12.6.1, 12.6.2, 14.4.1
10	2016-01-29	1, 2, 3, 4, 5, 5.1, 6.2.1, 6.3, 6.3.1, 8.1, 10, 11.4, 11.5, 11.7, 11.7.4, 12, 14.3.1.
9	2015-05-28	Sammanfattning, 1.1.2, 2.8.1, 2.8.2, 2.8.3, 2.9.4, 4.2.1, 4.3.2, 5.1–5.4, 5.6–5.7, 6, 7.2–7.5, 8.2, 9, 10.2, 11.2, 12.1–12.2, 12.11, 13.7.1, 14, 16.2. Källförteckning Sakregister Bilaga 1
8	2014-02-28	4.3, 4.3.1, 5.4.1, 7.2., 11.5. IM gällande exempel på situationer som kan betraktas som arbetet vid prioriteringsbedömning har arbetats in. Ändringar till följd av lagändringen inom barnbidrag den 1 mars 2014. Redaktionell ändring i avsnitt 11.5 rörande impulshantering.
7	2013-06-11	Hela vägledningen
6	2011-10-04	Sammanfattning, 1.1, 1.2, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 3.5, 3.10.2, 3.11, 6, 7.6, 8.6, 9.1.1, 9.1.2, 9.1.3, 9.6, 10.1, 10.2, 10.2.1, 10.2.2, 10.2.3, 10.3, 10.6.1, 10.7.1, 12, 12.1, 12.2 Sakregister Bilaga 1 – situation K Bilaga 2 – Historikinformationen har lyfts ur till ett separat dokument.
5	2010-11-09	1.1, 3.3, 3.6.2, 9.5. 2, 9.5.3, 10.1 och 11.5 Namnet på vägledningen är ändrat till EU-familjeförmåner. Språkliga och materiella ändringarna har gråmarkerats. De ändringar som gäller lagparagrafer är inte gråmarkerade. Förkortningar, sammanfattning, källförteckning och Bilaga 1 är ändrade.

4	2010-06-17	4.3, 4.5, 6.3 och 12.5. Ändringarna är markerade med kantlinjer. Gråmarkeringarna från version 3 finns kvar.
3	2010-04-29	Ett nytt kapitel har införts, kapitel 2. En ny tabell med exempel har ersatt den tidigare och i övrigt har hela vägledningen omarbetats.
2	2009-07-16	Två nya kapitel har införts, kapitel 1 och kapitel 10 samt en bilaga med tabell med exempel. I övrigt har hela vägledningen uppdaterats och omarbetats.
1	2004-12-**	5.5, 5.6, 6.2, 7.1, 7.3 och 8.4.

Version 13

Sammanfattning

Omarbetningen av vägledningen har främst gjorts med anledning av Vägledning 2017:1, *Övergripande bestämmelser i SFB, unionsrätten och internationella avtal*, Försäkringskassans uppdrag vad gäller vissa gemensamma gränsöverskridande frågor.

Omarbetningen har även gjorts på grund av en tillämpningsändring när det gäller Försäkringskassans tolkning av familjemedlemsbegreppet i förordning 883/2004. Försäkringskassan har tidigare ansett att hänvisningen till nationell lagstiftning i förordningens artikel 1.i. har inneburit att vi kan tillämpa rättighetsbestämmelserna i SFB och att vi därför har kunnat ha exempelvis vårdnadshavare som definition. En sådan tolkning får anses strida mot EU-domstolens praxis som innebär att även barn eller föräldrar efter en skilsmässa ska ha rätt till familjeförmåner från ett land om den underhållsskyldige föräldern arbetar, bor eller får pension därifrån. Försäkringskassan ska därför använda förordningens definition och EU-domstolens praxis i ärenden där det handlar om skilda föräldrar. Läs mer om detta i vägledningen under avsnitt 2.2.1.

Omarbetningen har även gjorts med anledning av en dom från Högsta förvaltningsdomstolen, HFD 2017 ref. 44, som handlar om vem som ska anses arbeta som anställd i Sverige. Försäkringskassan har tidigare ansett att arbete som anställd i förordningens mening har inneburit samma sak som att vara försäkrad för arbetsbaserade förmåner enligt SFB. Det har inneburit att en försäkrad som har befunnit sig i någon form av SGI-skydd, har ansetts utföra arbete som anställd. HFD:s dom tillsammans med Administrativa kommissionens beslut F1 får avgörande betydelse för i vilka situationer som familjeförmåner anses grunda sig på arbete. Den nya tillämpningen innebär att det numera bara finns ett SGI-skydd som kan innebära att familjeförmåner grundar sig på arbete. Läs mer om detta i vägledningen under avsnitt 5.1.1.

I samband med omarbetningen har det skapats nya kapitel med delvis nya rubriker och kapitel har flyttats om för att få en bättre struktur. Referenser till inaktuella förordningar, beslut och domar har tagits bort.

Version 12

Vägledningen har reviderats med anledning av lagändringar. Barnbidraget höjs med 200 kronor från den 1 mars 2018. Inom bostadsbidraget införs ett nytt särskilt bidrag för barn som bor växelvis. Det nya bidraget och umgängesbidraget klassificeras som familjeförmåner från den 1 mars 2018.

Sammanfattning

Beskrivningen av EU-familjeförmånerna har kompletterats med bostadsbidrag vid växelvis boende och umgängesbidrag eftersom de klassificeras som familjeförmåner från den 1 mars 2018. Förmånerna har lagts i en punktlista.

Läsanvisningar

En mindre ändring i sista stycket har gjorts med anledning av att vägledningen inte innehåller något sakregister.

Avsnitt 1.1.1, 3.3, 4.3, 7, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 11.7.2, 11.7.3 och 12.6.5

Avsnitten har ändrats med anledning av att det särskilda bidraget vid växelvis boende och umgängesbidraget blir familjeförmåner. Vissa mindre språkliga ändringar har gjorts. Kapitel 7 innehåller dessutom reviderade och nya exempel samt en beskrivning av hur proportionering och beräkning av tilläggsbelopp ska göras med anledning av de nya familjeförmånerna.

Avsnitt 5.3.1, 6.4, 7.3 och 11.7.3

Beloppen i exemplen har ändrats med anledning av att det allmänna barnbidraget har höjts med 200 kronor.

Avsnitt 12.1

Ett förtydligande om att kommunikering även ska ske om Försäkringskassan fått uppgifter om ändrade belopp för familjeförmåner från ett annat land.

Källförteckning

Hänvisning till den nya nordiska konventionen om social trygghet i stället för den äldre.

Version 11

Vägledningen har reviderats främst med anledning av behov av en rad förtydliganden.

Avsnitt 3.2.1

Förtydligande om särskild beräkningsgrund.

Kapitel 6

Förtydligande om vem som kan vara bidragsmottagare, hur flerbarnstillägg ska beräknas vid tilläggsbelopp och om vilka impulser som innebär att barnbidrag ska prövas.

Avsnitt 8.3 och 8.3.1

Revidering av metodstöd för myndighetskorrespondens.

Avsnitt 10.2

Förtydliganden om när ansökan ska vidarebefordras till annat medlemsland.

Avsnitt 11.4 och 11.4.1

Förtydliganden om tillämpning och metodstöd för tillämpning av artikel 68a i förordning 883/2004.

Avsnitt 12.6.1 och 12.6.2

Förtydliganden om när ansökan ska vidarebefordras till annat medlemsland, och i vilka situationer Försäkringskassan ska besluta om avslag.

Avsnitt 14.4.1

Nytt avsnitt om personer med skyddade personuppgifter.

Version 10

Vägledningen har skrivits om med anledning av en delvis ändring av Försäkringskassans hantering av interimistiska och provisoriska beslut, administrativa kommissionens beslut F2 och upphörande av det kommunala vårdnadsbidraget. Flera avsnitt har även förtydligats.

Kapitel 1–2

Kapitlen har strukturerats om och slagits ihop. Tidigare tre kapitel har nu blivit två. Avsnitt har förtydligats och flyttats mellan kapitlen så att de får en bättre följdordning.

Kapitel 3

Kapitlet har strukturerats om och förtydligats. Beskrivningen av de olika kriterierna för förordningens tillämplighet har sammanförts till tre. Dessa beskrivs ingående under avsnitten 3.1 till 3.3. Beskrivningen av beslut F1 har kortats ner och kärnfullgjorts.

Kapitel 4

Förtydliganden har gjorts vad avser familjemedlemsbegreppets betydelse för Sverige. Konsekvenserna av domen C-363/08 Slanina har kortats ner. Förtydliganden av relationen mellan försäkrad och familjemedlem förtydligas. Även begreppen bidragmottagare och betalningsmottagare tydliggörs.

Kapitel 5

Tydligare inledning till kapitlet med fokus på begreppet sammanträffande rätt, och i vilka fall reglerna om prioritet ska tillämpas. Även förtydliganden om hur man som utredare ska tänka kring prövningen av familjeförmånsärenden har gjorts.

Kapitel 6

Ny avdelning 6.2.1 om 4 kap. 5 § SFB och dess konsekvenser för beräkning av flerbarnstillägg i vissa fall. Även förtydliganden om vilka personer som kan vara bidragmottagare.

Kapitel 8

Ny skrivning med anledning av att det kommunala vårdnadsbidraget upphör 1 februari 2016.

Kapitel 10

Förtydliganden om rätt att ansöka som familjemedlem. Även konsekvensbeskrivning av dom C-378/14 Trapkowski.

Kapitel 11

Förtydligande om hanteringen av begäran om utbetalning enligt artikel 68a i förordning 883.

Kapitel 12

Genomgående förtydliganden om tillämpningen av provisoriska beslut enligt förordningen. Även tydligare beskrivning över när interimistiska beslut enligt SFB kan vara aktuellt. Helt omarbetat metodstöd med ingående instruktioner för hur olika situationer ska hanteras.

Kapitel 14

Tillagd text om konsekvenserna av beslut F2 i avsnitt 14.3.1.

Version 9

Version 9 av vägledningen är i flera delar omskriven med anledning av HFD 2014 ref. 64. Vägledningen har också förtydligats i flera delar där det har framkommit otydligheter.

Sammanfattning

Beskrivningen av var förmånerna regleras har kompletterats och ordningen har omkastats efter rättskällornas dignitet.

Kapitel 1

Ett stycke har uppdaterats gällande 4 kap. 5 § SFB med anledning av HFD 2014 ref. 64.

Kapitel 2

Beskrivningen av personkrets tredjelandsmedborgare har förtydligats på så sätt att det nu omnämns vad och var man kan läsa närmare om dem i VL 2004:11.

Tabellen om vilka förordningar som gäller var har uppdaterats med den utökade EU-lagstiftning som sedan den 1 januari 2015 gäller i förhållande till Schweiz.

Avsnittet om Färöarna och Grönland har uppdaterats med en hänvisning till vilken lag som gäller för dem (Nordiska konventionen) i förhållande till förordning 883/2004. Vidare har avsnittet uppdaterats med att förordning 883/2004 och tillämpningsförordningen även gäller för dem sedan den 1 maj 2015.

Ett stycke har uppdaterats gällande 4 kap. 5 § SFB med anledning av HFD 2014 ref. 64.

Kapitel 4

Ett avsnitt har uppdaterats med ett Metodstöd gällande Försäkringskassans utredningsskyldighet. Det gäller fall när Försäkringskassan inte får svar på samtliga frågor i en förfrågan till ett annat medlemsland som innebär att förordningen inte är tillämplig. Metodstödet har tagits fram för att handläggarna ska ha bättre grund för när de behöver begära kompletterande utredning från det andra medlemslandet.

Ett avsnitt har kompletterats med en beskrivning av att ett barns bosättning kan skapa en gränsöverskridande situation men att det för faktisk rätt till förmån krävs att det finns en behörig bidragsmottagare i Sverige. Beskrivningen är gjord utifrån EU-domstolens domar sedan det framkommit otydligheter kring när bedömning av barns bosättning behöver göras och vad det får för konsekvenser.

Kapitel 5

Stora delar av kapitel 5 har skrivits om med anledning av att ett Rättsligt ställnings-tagande om familjemedlem har tagits bort. Den nya beskrivningen utgår från

definitionen i förordningen och vår nationella lagstiftning. Den nya tillämpningen innebär att Försäkringskassan ska tillämpa EU-familjeförmånsärenden på samma sätt som nationella ärenden när det gäller definitionen av rätt till förmåner från Sverige.

Exemplet om Jenny och Peter har uppdaterats med anledning av Lettlandsdomen.

Kapitlet har även kompletterats med ett metodstöd i syfte att ge handläggare stöd i bedömningen av hur begreppet vårdnadshavare ska göras när det handlar om utredning och dokumentation från andra medlemsstater.

Kapitel 6

Hela kapitel 6 i vägledningen har omstrukturerats och skrivits om eftersom HFD 2014 ref. 64 innebär att förordningens och den nationella lagstiftningens förhållanden till varandra behöver tydliggöras. Kapitlet har även omarbetats på så sätt att begreppen primärt och sekundärt land respektive fullt- och tilläggsbelopp numera enbart talar om situationer när förordningarna är tillämpliga.

I syfte att tydliggöra på ett strukturerat sätt i vilka fall det kan finnas en rätt till förmån från Sverige och med stöd av vad, beskriver kapitlet rätten till förmån utifrån respektive bestämmelse. Detta även med anledning av att tidigare hantering som inte är gällande på grund av att förordning 1408/71 och 574/72 har upphört att gälla och den nya hantering som uppkommit i och med HFD:s dom.

Flera av exemplen har uppdaterats med anledning av Lettlandsdomen.

Kapitel 7

Ett nytt avsnitt har lagts till gällande 4 kap. 5 § SFB med anledning av HFD 2014 ref. 64 som just gällde barnbidrag. Avsnittet beskriver när det kan bli aktuellt att bortse från 4 kap. 5 § SFB och hur i så fall ärendet ska hanteras i enlighet med enbart SFB.

Ett avsnitt gällande fördelning av flerbarnstillägg har förtydligats när det gäller beräkning av tilläggsbelopp.

Ett nytt avsnitt har tillkommit när det gäller hur anspråk om barnbidrag ska hanteras eftersom det enligt SFB inte finns något krav på ansökan. Avsnittet beskriver hur detta förhåller sig till förordningens bestämmelser om ansökan samt vad det får för konsekvenser. Avsnittet tydliggör också tillämpningen av barnbidrags retroaktivitetsbestämmelser när det gäller handlingar som inkommer till olika medlemsstater. Detta avsnitt har tillkommit sedan det kommit mycket frågor kring just dessa delar.

Kapitel 8

Ett stycke har uppdaterats gällande 4 kap. 5 § SFB med anledning av HFD 2014 ref. 64.

Kapitel 9 (tidigare 9 och 10)

Kapitel 9 är ett helt nytt kapitel som har bildats genom en sammanslagning av tidigare kapitel 9 och 10. Detta har gjorts för att det ska bli en mer lättläst beskrivning i och med att hanteringen av båda förmånerna sker på samma sätt.

Kapitel 10 (tidigare kap. 11)

Här har delar som varit direkt felaktiga tagits bort och även ett förtydligande gjorts när det gäller lydelsen av artikel 69.2. Avsnitten om rätt till familjeförmån i två eller flera medlemsländer och ansökan om familjeförmåner har tagits bort eftersom detta handläggs av Pensionsmyndigheten.

Kapitel 11 (tidigare kap. 16)

Tidigare kap. 16 om Ansökan om familjeförmåner har flyttats eftersom en ansökan lämpligen kommer före Storleken på familjeförmåner och Beslut om familjeförmåner. Kapitlet har även förtydligats när det gäller ansökan i förhållande till länders nationella lagstiftningar där en dom från EU-domstolen förtydligat detta ytterligare.

Kapitel 12

Kapitlet har skrivits om med anledning av den omarbetning och omstrukturering som har gjorts av kapitel 6.

Avsnittet om utbetalning och utbetalningstidpunkter har förtydligats med från och med när medlemsländer ska betala ut med stöd av artikel 59. Exemplet har även ändrats för att tydliggöra vad som menas i artikel 59.

Kapitlet har även kompletterats med ett avsnitt om proportionering av tilläggsbelopp vid flera familjeförmåner.

Kapitel 13

Kapitlets metodstöd som gäller årlig kontroll har förtydligats med från och med när Försäkringskassan ska begära uppgifter vid en årlig förfrågan. Förtydligandet är gjort eftersom det har kommit frågor kring detta och det är nu förtydligat att det är Försäkringskassans utredningsskyldighet som styr.

Kapitel 14

Kapitlet har uppdaterats med en mer utförlig beskrivning av vad artikel 72 innebär och hur den ska läsas. Förtydligandet är gjort eftersom det återkommande kommer frågor om detta på flera håll inom organisationen. Uppdateringen är gjord så att den i stora delar stämmer överens med den skrivning som finns i VL om återkrav.

Kapitel 16

Ett ord – Försäkringsprocesser – i kapitel 16 har på två ställen bara ändrats till Rättsavdelningen sedan detta vid omorganisationen flyttats dit.

Bilaga 1

Bilaga 1 till VL som har beskrivit exempel på familjeförmånssituationer har tagits bort med anledning av att den bland annat med anledning av HFD 2014 ref. 64 inte längre är korrekt. Även omskrivningen av kapitel 6 i VL utifrån gällande bestämmelser gör att bilagan inte stämmer överens med detta. Det kommer även att publiceras en matris i processen som sam korrelerar med kapitel 6 i syfte att det ska bli tydligare för handläggarna i vilka fall det finns en rätt till förmåner och på vilken grund.

Version 8

Ändringar i avsnitt 4.3 och 4.3.1 avseende situationer som betraktas som arbete i Sverige vid prioriteringsbedömning av EU-familjeförmåner, dvs. införande av IM 2013:104.

Ändringar i avsnitt 5.4.1 och 7.2 med anledning av lagändringar inom barnbidrag.

Korrigerings av avsnitt 11.5 om hanteringen av impulser från Pensionsmyndigheten.

Version 7

Version 7 av vägledningen är helt omstrukturerad och omskriven. Vägledningen tar utgångspunkt i vad förordningarna 883/2004 och 987/2009 säger och vilka valmöjligheter det kan finnas för att först därefter beskriva vad som gäller i en svensk kontext. Den innehåller nya kapitel och nya avsnitt. Vägledningen har vidare reviderats med anledning av att förordningarna 1408/71 och 574/72 inte längre gäller.

Hela kapitel 6 i den tidigare versionen av vägledningen har plockats bort eftersom underhållsstöd inte längre anses vara en familjeförmån i enlighet med förordningarna.

Kap. 1 Inledning

Tidigare sammanfattning och inledning har omarbetats eftersom de innehåller liknande information.

Kap. 2 Samordning av de sociala trygghetssystemen i enlighet med förordning 883/2004

Det fanns en motsvarighet till detta kapitel i den tidigare versionen. Det generella kapitlet har omarbetats för att beskriva bakgrunden bättre, dvs. hur förordningarna styr hanteringen av EU-familjeförmånsärenden.

Kap.3 Förordningarna 883/2004 och 987/2009

Ett helt nytt kapitel. Vägledningen har inte tidigare innehållit en beskrivning om hur förordningarna är uppdelad. Avsnitten kommer ursprungligen från vägledning 2010:2 Sjukersättning och aktivitetsstöd – förmåner vid invaliditet enligt EU-rätten och konventioner om social trygghet.

Kap.4 Kriterierna för rätt till familjeförmåner

Ett helt nytt kapitel. Tidigare kapitel 3 har helt omarbetats för att tydligare beskriva bakgrunden till de kriterier som måste uppfyllas för att det ska finnas en rätt till EU-familjeförmåner.

Kap.5 Definition av familjemedlem och rätten till och för familjemedlemmar

Ett helt nytt kapitel. Tidigare vägledning har beskrivit hur de svenska omständigheterna eller valen är när förordningarna i första hand anger att det är nationell lagstiftning som avgör vad som gäller. Kapitlet har omarbetats för att beskriva vad förordningarna säger och vilka valmöjligheter det kan finnas för att sedan beskriva vad som gäller i en svensk kontext.

Avsnitt 5.6 kommer ursprungligen från vägledning 2010:2 Sjukersättning och aktivitetsstöd- förmåner vid invaliditet enligt EU-rätten och konventioner om social trygghet.

Beskrivning av rättspraxis med relevans för definitionen av familjemedlem har arbetats in i vägledningen.

Kap.6 När finns en sammanträffande rätt till familjeförmåner?

Nytt kapitel, innehållet har tidigare behandlats i den tidigare versionen men har omarbetats med ny förtydligande text.

Kap. 7 Barnbidrag, förlängt barnbidrag och flerbarnstillägg som familjeförmån

Tidigare kapitel 4. Den inledande texten har tagits bort. Avsnitten 4.3 – 4.4 har tagit bort då detta beskrivs i bl. a kapitel 4 och 6.

Kap. 8 Bostadsbidrag i form av särskilt bidrag som familjeförmån

Tidigare kapitel 5. Den inledande texten har tagits bort. Tidigare avsnitt 5.2–5.3 har omarbetats.

Kap. 9 Studiehjälp som familjeförmån

Tidigare kapitel 7. Den inledande texten har tagits bort. Tidigare avsnitt 7.2–7.4 har omarbetats.

Kap. 10 Kommunalt vårdnadsbidrag som familjeförmån

Tidigare kapitel 8. Den inledande texten har tagits bort. Tidigare avsnitt 8.2–8.4 har omarbetats.

Kap. 11 Barn som mist en eller båda föräldrarna

Tidigare kapitel 9. Tidigare avsnitt 9.1–9.1.3 och 9.4 har omarbetats. Avsnitt 9.2–9.2.2 och 9.6 har tagits bort.

Kap. 12 Storleken på familjeförmåner

Nytt kapitel. Avsnitt 13.3–13.3.2 och 13.7 kommer ursprungligen från den tidigare versionen, se tidigare avsnitt 10.7.1 och 10.8–10.8.1.

Kap. 13 Beslut om familjeförmåner

Tidigare kapitel 10. Tidigare avsnitt 10.6–10.6.1 har omarbetats med anledning av att Administrativa kommissionens beslut nr 147 av den 10 oktober 1990 om tillämpningen av artikel 76 i förordning (EEG) 1408/71 inte längre gäller årsomräkning.

Kap. 14 Återbetalning och avräkning av familjeförmåner mellan socialförsäkringsinstitutioner

Tidigare kapitel 11, exemplet som tidigare fanns i kapitlet har tagits bort.

Kap. 15 Samarbete, skyldigheter och informationsutbyte

Tidigare kapitel 12. Kapitlet har omarbetats och ny förtydligande text har arbetats in.

Kap. 16 Ansökningar om familjeförmåner

Nytt kapitel, kapitlet beskriver hur ansökningar om familjeförmåner ska hanteras enligt förordningarna samt nationell lagstiftning.

Kap. 17 Förbindelseorganets funktioner och administrativa förfaranden

Nytt kapitel, kapitlet beskriver hur institutionerna ska hantera ärenden när medlemsländerna har olika uppfattningar i tillämpningsfrågor.

Version 6

Vägledningen har reviderats med anledning av omkategoriseringen av tillfällig föräldrapenning från en familjeförmån till en sjukförmån från och med 1 maj 2011 och omkategoriseringen av föräldrapenning från en EU-familjeförmån till en moderskaps- och likvärdig faderskapsförmån från och med 1 september 2011.

Vägledningen har vidare reviderats med anledning av ikraftträdandet av förordning 1231/2010 avseende tredjelandsmedborgares anslutning till förordning 883/2004.

IM 2010:193 om barns bosättning vid bedömning av rätten till EU-familjeförmåner har införts.

Hela avsnittet om provisoriska och interimistiska beslut har skrivits om, delvis med utgångspunkt från IM 2010:128.

Revidering har även gjorts med anledning av IM 2011:025 om tillämplig lagstiftning för tjänstlediga som flyttar till annat land inom EU/EES eller Schweiz.

De avsnitt som handlar om förmåner som hanteras av Pensionsmyndigheten har kortats ner och justerats.

Avsnittet om informationsutbytet mellan medlemsländer har kortats ner.

Sammanfattning

– Uppdatering med anledning av tredjelandsmedborgares anslutning till förordning 883/2004.

Kapitel 1 Inledning

1.1 Allmänt

– Uppdatering med anledning av anslutningen av tredjelandsmedborgare till förordning 883/2004.

1.2 Vad är en familjeförmån?

– Ordet föräldrapenning har tagits bort och ersatts med familjeförmåner. Ytterligare laghänvisning har lagts till.

1.2.1 Familjeförmåner enligt svensk lagstiftning vid tillämpning av förordning 883/2004

– Sluttidpunkter för föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning som EU-familjeförmåner har angivits.

1.2.2 Familjeförmåner enligt svensk lagstiftning vid tillämpning av förordning 1408/71

– Sluttidpunkter för föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning som EU-familjeförmåner har angivits.

1.2.3 Föräldrapenning före och från och med den 1 september 2011 vid tillämpning av förordning 883/2004 och förordning 1408/71

– Nytt avsnitt med anledning av omkategoriseringen av föräldrapenning. Tidigare kapitel 6 om föräldrapenning har tagits bort.

1.2.4 Tillfällig föräldrapenning före och från och med den 1 maj 2011 vid tillämpning av förordning 883/2004 och förordning 1408/71

– Nytt avsnitt med anledning av omkategoriseringen av tillfällig föräldrapenning. Tidigare kapitel 7 om tillfällig föräldrapenning har tagits bort.

Kapitel 3 Familjeförmåner i Sverige med stöd av förordning 883/2004 eller 1408/71

3.5 Barnet bor i Sverige

– IM 2010:193 om barns bosättning vid bedömning av rätten till EU-familjeförmåner har införts och avsnittet har reviderats.

3.10.2 Nationellt beviljande med bosättningsamordning

– Exempel har bytts ut.

3.11 Ansökan om familjeförmåner

– Justering av texten med anledning av ändrade regler avseende tredjelandsmedborgare.

Kapitel 6 Underhållsstöd

– Justering av texten med anledning av ändrade regler avseende tredjelandsmedborgare.

– Tagit bort avsnitt 8.3, "Metodstöd – handläggningen hos NFC Visby" och lagt till en hänvisning till vägledning 2006:11 Indrivning av underhållsbidrag i internationella ärenden – Försäkringskassan som centralmyndighet.

Kapitel 7 Studiehjälp som familjeförmån

7.6 Beslut som innefattar studiehjälp

– Text om beslut som innefattar studiehjälp har placerats under en egen rubrik.

Kapitel 8 Kommunalt vårdnadsbidrag som familjeförmån

8.6 Beslut som innefattar kommunalt vårdnadsbidrag

– Text om beslut som innefattar kommunalt vårdnadsbidrag har placerats under en egen rubrik.

Kapitel 9 Familjeförmåner och familjebidrag för pensionärens minderåriga barn och för barn som mist en eller båda föräldrarna

9.1.1 Familjeförmåner

– Tagit bort föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning.

9.1.2 Extra och särskilda familjeförmåner för barn som mist en eller båda föräldrarna

– Avsnittet har kortats ner, eftersom det endast är Pensionsmyndigheten som hanterar efterlevandestöd när förordning 883/2004 är tillämplig.

9.1.3 Pensioner och tillägg till pensioner som betalas ut för barn.

– Avsnittet har kortats ner, eftersom det endast är Pensionsmyndigheten som hanterar barnpension.

9.2 Förordning 1408/71

– Justering av texten med anledning av ändrade regler avseende tredjelandsmedborgare.

9.6 Beslut som innefattar efterlevandestöd

– Text om beslut som innefattar efterlevandestöd har placerats under en egen rubrik.

Kapitel 10 Beslut och utbetalning av familjeförmåner

10.1 Metodstöd för beslut och överklaganden

– Förtydligande av att beslutsunderlag ska bifogas vid kommunikering första gången Försäkringskassan har för avsikt att fatta beslut om tilläggsbelopp.

10.2 Provisoriska och interimistiska beslut

– Hela avsnittet om provisoriska och interimistiska beslut (10.2, 10.2.1, 10.2.2, 10.2.3) har arbetats om, delvis med utgångspunkt från IM 2010:128. Dessutom har en uppdelning gjorts mellan provisoriskt och interimistiskt beslut med anledning av SFB:s ikraftträdande.

10.3 Månadsberäkning

– Exemplet har gjorts om.

10.6.1 Metodstöd – årsomräkningar

– Förtydligande av texten.

10.7.1 Metodstöd – små tilläggsbelopp

Förtydligande av texten kring att hanteringen av små tilläggsbelopp gäller oavsett om betalningsmottagaren är bosatt i Sverige eller i ett annat medlemsland.

Kapitel 12 Informationsutbyte mellan länder

Hela kapitlet är omarbetat. Översikten över flöden, SEDer och E-blanketter har tagits bort.

Sakregister

En mindre revidering av sakregistret har gjorts och följande ord har tillkommit:

– Arbetsbaserad försäkring, Bosättningsbaserad försäkring, Biståndsarbetare, Egen företagare, EU:s samordningsbestämmelser, EU-familjeförmåner, Flyktingar, Försäkringstid, Hemvist, Interimistiska beslut, Kontantförmåner, Konventioner, MISSOC, Personkrets, Provisoriska beslut, Socialförsäkringsbalken, Statsanställda, Statslösa, Tredjelandsmedborgare, Utsända, Årsomräkning

Bilaga 1 Exempel på familjeförmånssituationer, definitioner och utbetalande myndigheter

Situation K

– Borttag av ordet tjänstledig.

Bilaga 2 Historikinformation

Historikbilagan har tagits bort från vägledningen och lagts i ett separat dokument i enlighet med riktlinje 2011:23.

Version 5

Med anledning av socialförsäkringsbalken som träder i kraft den 1 januari 2011 har vägledningen reviderats.

De språkliga och materiella ändringarna har gråmarkerats. De ändringar som gäller lagparagrafer är inte gråmarkerade.

I förteckningen för förkortningar har hänvisningar till AFL, SofL, BoL, USL tagits bort och ersatts med socialförsäkringsbalken. Motsvarande ändringar har gjorts i sammanfattningen.

Kapitel 1 Inledning

Allmänt

– Förtydligande av benämning på familjeförmåner som betalat ut enligt EU:s samordningsbestämmelser

Kapitel 3 Familjeförmåner i Sverige med stöd av förordning 883/2004 eller 1408/71

3.3 Samordningsbestämmelser enligt förordning 883/2004

– Förtydligande av fjärde stycket

3.6.2 Sverige har det sekundära ansvaret och barnet bor i annat medlemsland

– Förtydligande av första stycket

Kapitel 9 Studiehjälp som familjeförmån

9.5. 2 Studerande är en utländsk medborgare som är bosatt i Sverige

– Språklig ändring till "inte svensk medborgare" i stället för "utländsk medborgare" i rubriken och texten i första stycket.

9.5.3 Studerande är svensk eller utländsk medborgare och är bosatt i ett annat medlemsland

– Ändring av rubriken till "inte svensk medborgare i stället" i stället för "utländsk medborgare"

Kapitel 10 Vårnadsbidrag som familjeförmån

10.1 Grundläggande bestämmelser

– Språklig ändring till pedagogisk omsorg i stället för familjedaghem.

Kapitel 11 Familjeförmåner och familjebidrag för pensionärers minderåriga barn och för barn som mist en eller båda föräldrarna

11.5 Metodstöd – efterlevandestöd som familjeförmån

– Språklig ändring i första stycket.

Källförteckningen är uppdaterad med fullständigt namn på beslut H3 samt hänvisning till socialförsäkringsbalken. Bilaga 1 är ändrad i situation N 2 och N 3 där NFC Visby är borttaget.

Version 4

Med anledning av regeländringarna inom barnbidrag från och med den 1 juli 2010 har vägledningen reviderats.

Kapitel 4 Barnbidrag, förlängt barnbidrag och flerbarnstillägg som familjeförmån

4.3 Barnet bor i Sverige

– Avsnittet har uppdaterats med nytt belopp avseende summan av barnbidrag och flerbarnstillägg.

4.5 Fördelning av flerbarnstillägg vid beräkning av tilläggsbelopp

– Avsnittet har uppdaterats med nytt belopp avseende flerbarnstillägg.

Kapitel 6 Föräldrapenning som familjeförmån

6.3 Barnet bor i ett annat medlemsland

– Avsnittet har uppdaterats med nya belopp avseende summan av barnbidrag och flerbarnstillägg samt summan av familjeförmåner.

Kapitel 12 Beslut om utbetalning av familjeförmåner

12.5 Beräkning av tilläggsbeloppet per barn

– Avsnittet har uppdaterats med nya belopp avseende flerbarnstillägg och tilläggsbelopp.

Version 3

Med anledning av förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen som tillämpas från och med den 1 maj 2010 har hela vägledningen omarbetats.

Ett gemensamt kapitel om Försäkringstillhörighet har arbetats in.

Version 2*Kapitel 1*

– Avsnittet är nytt och innehåller en kortare inledning och beskrivning av vad en familjeförmån är.

Kapitel 2

2.1 Försäkrad i Sverige

– Nytt kapitel

2.1.1 Uppehållstillstånd och uppehållsrätt

– Nytt kapitel

2.2 Förordning 1408/71

– Nytt kapitel som samlats här som tidigare stod i olika delar

2.1.2 Personkretsen

– Utökad redogörelse för personkretsen och de länder som är undantagna reglerna om tredjelandsmedborgare.

2.3. Familjemedlem

– Utökad beskrivning av familjemedlem med anledning av rättsligt ställningstagande 2006:09. Borttaget kapitel om ensam och gemensam vårdnad. Har i stället lagts till i texten om familjemedlem

2.4 Vilket lands lagstiftning ska tillämpas

– Förtydligande av det gällande regelverket, samt förtydligande med anledning av AK:s beslut nr 207. Kapitlet hade tidigare en annan placering.

2.5 Vilken institution betalar ut familjeförmåner

– Ny placering på kapitlet

2.6 Sammanläggningsprincipen

– Ny placering på kapitlet, och en del av innehållet är uppdaterat och en annan del är flyttat till kapitel 6 om föräldrapenning

Kapitel 3 Familjeförmåner i Sverige med stöd av förordning 1408/71

– Ny kapitelindelning med förtydliganden om regelverkets tillämpning i olika situationer beroende på barnets bosättningsland. Även nya exempel har lagts till med anledning av detta.

3.1 Familjeförmåner i Sverige

– Nytt kapitel med grundläggande bestämmelser om rätt till familjeförmåner i Sverige.

3.2 Samordningsbestämmelser

– Nytt kapitel med beskrivning av samordningsbestämmelserna i förordningen 1408/71

3.6. Vem ska vara mottagare av familjeförmåner från sekundärt land?

– Ändring i kapitlet eftersom den person som arbetar i ett annat medlemsland inte kan vara bidragsmottagare.

Kapitel 4 Barnbidrag

– Ny kapitelindelning med förtydliganden om regelverkets tillämpning i olika situationer beroende på barnets bosättningsland. Även nya exempel har lagts till med anledning av detta.

4.2. Val av barnbidrag

– Förtydligande att den som är självständigt försäkrad i ett annat medlemsland, inte kan vara bidragsmottagare.

Kapitel 5 Bostadsbidrag

– Ny kapitelindelning med förtydliganden om regelverkets tillämpning i olika situationer beroende på barnets bosättningsland. Även nya exempel har lagts till med anledning av detta.

– Utökade exempel med uppdaterade belopp samt nya uträkningar

5.6 Avstämning bostadsbidrag

– Nytt kapitel

Kapitel 6 Föräldrapenning

– Ny kapitelindelning med förtydliganden om regelverkets tillämpning i olika situationer beroende på barnets bosättningsland. Även nya exempel har lagts till med anledning av detta.

6.1 Grundläggande bestämmelser

– Utökad beskrivning av de grundläggande bestämmelserna

6.1.1. 240-dagarsvillkoret

– Nytt kapitel där sammanläggningsprincipen enligt förordning 1408/71 betydelse för 240-dagarsvillkoret beskrivs med stöd av domar i EU-domstolen (C-137/04, Rockler och C-185/04, Öberg) och Regeringsrätten dom (RÅ 2006 ref 32)

Kapitel 7 Tillfällig föräldrapenning

– Ny kapitelindelning med förtydliganden om regelverkets tillämpning i olika situationer beroende på barnets bosättningsland. Även nya exempel har lagts till med anledning av detta.

Kapitel 8 Underhållsstöd

– Kapitlet är omarbetat efter ny ställningstaganden om rätt till underhållsstöd

8.2 Retroaktiv verkan av beslut av EU-domstolen

– Nytt kapitel med beskrivning om retroaktiv verkan

8.3 Metodstöd – Handläggning hos NFC Visby

– Nytt kapitel med beskrivning av organisation för underhållsstöd

Kapitel 9 Studiehjälp som familjeförmån

– Ny kapitelindelning med förtydliganden om regelverkets tillämpning i olika situationer beroende på barnets bosättningsland. Även nya exempel har lagts till med anledning av detta.

9.2 Studiehjälp enligt förordning 1408/71

– Nytt kapitel som beskriver Försäkringskassans roll som behörig institution och ansvaret för studiehjälp som familjeförmån

9.5 Metodstöd vid hantering av studiehjälp som familjeförmån

– Nytt kapitel som är hämtat från tidigare metodstöd för familjeförmåner

9.6 Återkrav

– Nytt kapitel med förtydligande av regelverket. Försäkringskassan kan inte återkräva studiestöd.

Kapitel 10 Kommunalt vårdnadsbidrag som familjeförmån

– Nytt kapitel om vårdnadsbidrag enligt lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag, som är en ny familjeförmån.

Kapitel 11 Familjebidrag

– Uppdatering av texten med ytterligare laghänvisningar

11.6 Rätt till familjebidrag enligt lagstiftningen i två eller flera länder

– Nytt exempel.

11.7 Pensionärer och barn med barnpension

– Nytt kapitel

11.8 Anmälan av pensionär som bor i Sverige

– Nytt kapitel

11.9 Anmälan för barn med barnpension som bor i Sverige

– Nytt kapitel

Kapitel 12 Utbetalning av familjeförmåner

12.1. Dagberäkning

– Beskrivning av dagberäkning två perioder, nytt kapitel

12.4 Omräkning av valutor

– Nytt förtydligande, utbetalning sker enligt den valutakurs som gällde när beslut om rätten fattas.

12.5 Hur ofta ska tilläggsbelopp betalas ut.

– Flyttat från kapitel 3.

12.5.1 Metodstöd – små tilläggsbelopp

– Nytt kapitel. Ny beskrivning av möjlighet till förslag för årsutbetalning för personer med utbetalningar av små tilläggsbelopp

Kapitel 13 Återbetalning av familjeförmåner mellan socialförsäkringsinstitutioner

– Förtydligande av skillnaden mellan artikel 10a och artikel 111.2 i förordning 574/72.
Nytt exempel.

Kapitel 14 Blanketter

– Förtydliganden avseende vilka blanketter som används.

Bilaga 1: Tabell med exempel

Ny tabell med exempel på familjeförmånsärenden som tidigare ingick i metodstödet för familjeförmåner.